

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL EN COMMEMORACIÓ DEL DIA INTERNACIONAL CONTRA L'LGBTI-FÒBIA

El 17 de maig es commemora el Dia Internacional contra l'LGBTI-fòbia, una data que recorda que l'any 1990 l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va deixar de considerar l'homosexualitat una malaltia mental. Aquest fet representa un pas històric en la lluita pels drets, la dignitat i el reconeixement de les persones LGTB+.

Malgrat els avenços assolits en les darreres dècades, la situació internacional continua mostrant elements de gran preocupació. Segons dades recents d'organismes internacionals, i tal com recull l'Informe anual sobre la situació dels drets humans de les persones LGTB a Europa i Àsia central (2025), de l'Associació Internacional de Lesbianes, Gais, Bisexuals, Trans i Intersex, encara hi ha 64 estats membres de les Nacions Unides que criminalitzen les relacions sexuals consentides entre persones del mateix sexe. En set països, aquestes relacions poden ser castigades amb la pena de mort, mentre que en altres persisteix una manca greu de garanties i seguretat jurídica.

A més, en els darrers anys hi ha hagut retrocessos significatius en matèria de drets. Alguns estats han aprovat o reforçat legislacions restrictives que limiten llibertats i consoliden la discriminació. En alguns casos han aprovat lleis que inclouen penes molt elevades, i en alguns supòsits, la pena de mort.

A Europa també s'observen tendències regressives. Diversos informes alerten d'un augment de les restriccions en l'àmbit de la llibertat d'expressió, l'educació i els drets de les persones LGTB+, així com debats legislatius i decisions judicials que limiten drets en altres estats del nostre entorn.

Aquest escenari posa de manifest l'existència d'una reacció global que qüestiona els drets humans i els valors democràtics. Les persones LGTB+ esdevenen sovint objecte de discursos d'odi, desinformació i polítiques regressives que busquen reforçar un ordre social exclouent, patriarcal i cisheteronormatiu. En aquest sentit, cal alertar també sobre l'homonacionalisme, és a dir, la instrumentalització interessada dels drets LGTB per part de l'extrema dreta per justificar discursos racistes, islamòfobs o xenòfobs, una pràctica que erosiona la cohesió social i desvirtua la defensa real dels drets humans.

En l'àmbit més proper, la realitat també és preocupant. A Catalunya, segons l'Observatori contra l'LGTB-fòbia, l'any 2025 es van registrar 353 incidències, la xifra més alta des que es disposa de dades. Els discursos d'odi esdevenen la forma de discriminació més freqüent, seguits de les agressions físiques i de l'assetjament en l'àmbit laboral, educatiu i de l'habitatge. Les dades apunten a una normalització creixent de les agressions i mostren que la demarcació de Barcelona concentra la majoria de les incidències, fet que destaca la necessària resposta coordinada per part dels serveis públics i els recursos especialitzats.

En aquest context, l'aprovació de la Llei 13/2025, de 29 de desembre, dels drets de les persones LGTB i l'erradicació de l'LGTB-fòbia, suposa un avenç rellevant. Aquesta

norma actualitza el marc normatiu existent, incorpora la perspectiva interseccional i estableix mesures orientades a garantir la igualtat efectiva, prevenir les discriminacions i assegurar una resposta adequada davant les situacions de violència. Per primera vegada, es reconeixen i es visibilitzen de manera específica les lesbianes, així com la memòria de les persones trans i l'atenció a la salut de les persones intersexuals. Alhora, es reforcen els mecanismes de protecció, es promou la coordinació de la Xarxa de Serveis d'Atenció Integral (SAI) dels ens locals i es prohibeixen les pràctiques de conversió. La Llei estableix també l'obligació d'integrar de manera transversal la perspectiva LGTBI en el conjunt de les polítiques públiques.

El Dia Internacional contra l'LGBTI-fòbia és, per tant, una jornada de memòria, denúncia i compromís. Ens insta a alçar la veu contra qualsevol forma de violència o discriminació envers qui no s'ajusta als mandats normatius del gènere i la sexualitat, i a defensar la diversitat afectiva, sexual i de gènere com a part indissociable dels drets humans.

Reafirmem el nostre compromís amb la llibertat, la igualtat i la dignitat de totes les persones LGBTI+, i fem una crida a participar en els actes reivindicatius arreu del territori, a denunciar qualsevol actitud LGBTI-fòbica i a continuar construint, col·lectivament, una societat més justa, inclusiva i lliure de por.